

INLEIDING :
schrijft in te Ton-
bij J. COLLIER, uitge-
eigenaar van dit
abonnementprijs 5 fr.
zendingen van geld,
en aankondigingen
franco gedaan wor-
den uitspreker, Groot-
37.39, Tongeren.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

AANKONDIGINGEN :
20 c^{ms} par regel.
Reklamen, von-
nissen en andere ar-
tikels, vooraan of
binnen in het blad :
1 fr. den drukregel.

ig Nieuwjaar !

het jaar 1919, treedt de *Postrijder* 63de jaargang. Ofschoon hij thans ste blad van Limburg is, blijft hij met jeugdigen lever bezield, en geaan zijne gewoonte, wenscht hij zijne verkleefde lezers en lieve en een zalig en gelukkig Nieuw-

de ouders wenscht hij geluk, en eendracht in het huisgezin ; en deugdzame kinderen, die, in eer geopgebracht, eens de vreugde van den ouden dag mogen worden.

kinderen, wenscht hij onderaan hunne ouders, eerbied aan zij alles verschuldigd zijn. zij nooit, door hun wangedrag moeder bedroeven, noch de na-hun hooftzaak worden. Daarom, eert vader en moeder, opdat an gelukkig mogt leven op aar-

de jonge lieden wenscht hij, lling hunner vurigste verlangens, al geene lichtzinnigheid in de an eene levensstaat.

Daarom verzint Eer zij begint teens gedaan en dan betracht, t menigen in 't loed gebracht !

andere, eens de groote stap ge-dan is 't gedaan voor gansch uw n al de Jeremiasklachten zouden r baten ; want, zooals grootva-er altijd zegde :

Zij ge eenmaal in de schuit,
Komt zoo ras er niet meer uit !

de ouderlingen wenscht hij, dat er jaren licht op hunne schou-er ; dat zij rust en vrede ge-hunnen ouden dag.

de handelaars, wenscht hij, bij-tunne ondernemingen, voorspoed-zaken. Dat zij eens de schoom-en plukken van hunne leverige-passende werkzaamheid.

familien, die een dierbare betrouwen, als slachtoffer ge-van den oorlog, op het veld van scht hij, de zoete hoop dat zij, als helden hebben opgeofferd s aardsche Vaderland, thans in elsch Vaderland, hunne eeuwige g ontvangen hebben.

de zieken, gewonden en ver- van den oorlog, wenscht hij, poedig hunne gezondheid mogen n en het blijde vooruitsicht op e dagen van vrede, waarvoor zij pgeofferd hebben.

ons Staatsbestuur wenscht hij, et overleg, wijsheid en krachto-ns land regeere ; dat het ons wijze wetten verschaffe ; wet-rechten van Vlamingen en Wa-ridigen en beelden opgelijken voet n, wetten tot herstellen heropbeu- van onzen economischen toestand ; n in 't voordeel van boer, werkman ood van kleinen burger, die zoo eefd zijn geworden door de mp ; in een woord, dat onze niets spare om België uit zijne doen verrijzen.

onze Koninklijke Familie hij, een lang en gelukkig leven, de wijze regeering van Al-pere en Elisabeth de Edel-voor ons dierbaar Vaderland een nge aanbrenken van duurzame ande vrede ; een tijdperk van en bloei voor onzen handel, kunsten en wetenschappen, die spoedig zijne plaats herneme

aan het hoofd van al de natien der we-
red.

Aan alle Belgen wenscht hij, vdr- draagzaamheid en broederlijke samen- werking onder onze nationale leuze : « Eendracht maakt Macht », tot heil en welzijn van Belgenland.

Nieuwjaarswensch !

« Een zalig Nieuwjaar, al te saam !
In 's Heeren en in onzen naam » !
Zoo groeten wij,
Verheugd en blij,
U, waarde vrienden en vriendinnen
Eer wij het nieuwe jaar beginnen.
't Verloopen jaar heeft ons geleerd
Dat niemand, al wat hij begeert,
Wat men hem wenscht, wat hij kon droomen,
In 't zelfde jaar nog moet en zal bekomen :
Zoo dik wijls raken
Heel vele zaken,
Den Opperheer met vure gebragd,
In 't groot vergaleboek
Of in de scheurmand ook,
Ja, worden dikwijls uitgevagd.

En dan !
O man !
In 't blagen soms, gemor en suchten !...
Men wil het aardsch gelukje ontvluchten ;
Men haat de vreugd ; men schuwt elken ;
Men ziet slechts kommer om zich heen !
Men draagt de hel
In een en vel !

Bemide menschen,
'k Zou niet wenschen
Dat ge ooit onverstandig waart :
Mij, die het al regert op aard,
Die wook het beste wat ons gaat !
Tevreden sijn met 't goed en 't kwaad
Verliet den last
Aan allen pad !
Nooit moed verloren, steeds het oog
Verzuchtend naar omhoog,
Tot God verheven
En kalm gebleven.

Bezoek de Heer U met sijn plagen,
Daa moogt gij om verlichting vragen ;
Doek hoort Hij ure baden niet ;
Zeg dan : « Dat Godes' wil geschied' ».
Terstand is 't hart,
Vol pijn en smart,
Gezalfd, gelenigd, gansch geousen !

Wie den gelukkig wille wesen,
In 't aanstaande nieuw jaar,
Bij denke, in vreugd of in gevaar
Dat 's Heeren wil en heilgebod
Moet zaal gen-aller menschen lot ;
Hij zegge tot sijn laatste aam :
« Gode' Wil is mijn ! In Godes naam » !

TONGEREN

op 18 Augustus 1914.

(1de VERVOLG.)

Vluchtelingen. — Pijnlijke toneelen.

Ondertusschen werden de inwoners met geweld, en onder doodsbedreigingen, uit hunne woningen gedreven waarvan zij de straatleuren moesten openlaten. Iedereen moest de stad verlaten want deze zou worden « platgechossens » en afgebrand omdat... de civielen hadden geschussen !!!

Het waren bange oogenblikken voor onze medeburgers, die aldus met brutaal geweld uit hunne huizen werden gezet, have en goed in den steek moesten laten, en met vrouw en kinderen, in den nacht de stad moesten uittrekken.

Het was in die bange stonden, dat de Tongenaren zich angstig doch met ver-trouwen wendden tot Haar, die de eere-plaats inneemt in het hart van ieder op-rechte Tongenaar, die hij van kindsben af als zijne Moeder en beschermster heeft leeren kennen. Mannen riepen de hulp en den bijstand in van O. L. Vrouw voor hunne echtgenooten ; moeders hoor-den wij smeekend roepen : « O. L. Vrouw van Tongeren, heb toch medelijden met mijne kinderen ; spaar toch onze stad ! » Het groot vertrouwen der Tongenaren

in O. L. Vrouw zou niet vergeefs sijn ; de toekomst zou bewijzen dat Maria hare beschermende hand over onze stad zou uitgestrekt houden.

Vele inwoners konden zonder veel moeiten buiten de stad geraken ; doch het meewendeel gelukten daar slechts in na twee, drie uren allerhande martelun-gen te hebben ondergaan. Nu eens wer-den zij door woeste soldaten gedwongen voort te gaan, met opgeheven handen ; dan werden zij wederom achterwaarts gedreven, terwijl men hun aankondigde dat zij doodgeschoten of levend verbrand gingen worden ; niets werd gespaard om den schrik, het lijden, de angsten te ver-groeten en aan te vuren.

Wat al pijnlijke toneelen zag men dien avond ! Hier was het eene teerbun-dinde echtgenoot die op het punt was moeder te worden, die zich angstig voort-sleepte ; daar waren het kleine kinderen die zich aan vader en moeder vastklamp-ten ; verder was het een oude gebrekkige vader die, niet gaan kunnende, op een kruiswagen werd weggevoerd, of eene kranke moeder, met doodbleeke gelaats-kleur die in eene leunstoel werd weg-gedragen.

Deze treurige toneelen maakten niet den minsten indruk op het hart der duit-sche barbaren ; integendeel, hunne woede en razernij scheen nog aan te groeien, want immer gingen zij voort met geweld-daden uit te oefenen, en met te dreigen de stad af te branden en plat te schieten.

Op verschillende plaatsen waren de draden der electricische verlichting in stuk-ken geschoten, zoodat sommige straten in volkomen duisternis gedompeld waren.

Onze verdienstelijke geestelijkheid, met onzen volksgezinden Heer Deken aan 't hoofd, hadden ook niet weinig te ver-duren vanwege de dwingelanden. Na uit hunne woningen te zijn gesleurd, werden zij gestampd, met de vuist en de kolf van het geweer geslagen, en met doodsbedreigingen overladen. Zij werden naar het stadhuis gebracht, naar boven geleid, te-rug naar beneden gebracht, dit alles onder de bedreigingen, beschimpingen en bes-pottingen. Wij, Belgen, zouden niet han-delen met de slechtste misdadigers, niet de grootste boosvichten, zooals de Duit-schers handelden met onze eerbiedwaar-dige priesters. 't Is waar ook, volgens de dweepzieke duitsehe protestanten waren het... de priesters die de fout waren van den oorlog !!!

De Zusters Clarissen, werden insge-lijks buiten hun klooster gedreven. Daar-tusschen bevonden zich Zusters die sinds 20 tot 30 jaren hunne cel niet meer ver-laten hadden, waar zij een leven van boetvaardigheid en gebed sleten. Zij wa-ren gedwongen dien nacht in open lucht, in de beempen buiten Moorepoort, door te brengen.

Hetzelfde gebeurde met onze bemide Paters Minderbroeders, die insgelijks hun klooster moesten ontvluchten, en ge-dwongen waren den nacht onder den open hemel door te brengen.

Gansch onze bevolking, aldus de stad uitgedreven, zocht een onderkomen in de omgiffende dorpen. Buiten de stad ko-mende, wierp iedereen, als een laatst vaarwel, nog eens de blikken op het ge-liefd Tongeren, en dan zag men een vrees-lijk schouwspel.

Gelukkigly vernamen 's anderdaags dat het slechts een zevental woningen, nabij de statie, waren, die afbrandden. Daar tusschen was de woning van den Heer Volksvertegenwoordiger Schaetzen, het hotel Frey en drie huizen van Me-vrouw Teuwen en de woning van den Heer Huybrigts, bestierder van bruggen en wegen. Deze laatste woning bevatte een merkwaardig museum van oudheid-kundige voorwerpen van eene onschat-bare waarde ; deze vrucht van gansch een leven van arbeid, opoffering en on-vermoede opzoekingen, werd door het vuur vernield.

Wij haasten ons hierbij te voegen, dat overal in onze omgiffende dorpen, do vluchtende Tongenaren met open armen ontvangen werden door onze buitenbe-voelking, die hare woningen gansch tot hunne beschikking stelden, eten en drien-ken verschaften, in een woord, de gulste gastvrijheid verleenden aan onze onge-lukkig medeburgers.

Slachtoffers

's Anderdaags 's morgens poogden eenige inwoners terug naar Tongeren te trekken. Zij werden evenwel aan de stadspoorten door duitsehe soldaten, met de bajonnet op het geweer, tegen gehou-den en belet de stad in te trekken.

(Wordt voortgezet.)

Het vrouwenstemrecht.

De Christene Vrouwenbond heeft aan de regeering een verzoekschrift gezonden, waarin o. m. voorkomt :

« Op het oogenblik dat het Recht blij-kbaar optreedt als overwinnaar van Macht en Willekeur, hebben wij een te groot vertrouwen in de echtheid zijner zegepraal om eenigszins te aarzelen U in den naam van datzelfde Recht eens aan-vraag toe te sturen.

Sedert enkele dagen kennen wij het programma der Regeering in zake stem-recht.

Tegen de uitsluiting, daaronder ver-staan van niet minder dan de helft der Belgen, weze het ons toegelaten protest in te dienen.

De verouderde vooroordeelen aangaan-de zoogezegde onbekwaamheid en bijblij-vende minderheid der vrouwen schijnen nochtans te niet gedaan, daar wij dezel-ve door de democratische Natien de eene na de andere zien verwerpen.

Om welke redenen zou men voortgaan de Belgische vrouw, uit hoofde eener tijdskenning aan minderschating te doen lijden ?

Hebben wij minder geleden, minder onderstaan, minder gestreden, minder ons vaderland gediend dan de meeste mannen die in het bezette België bleven en die, zooals gij weet, de overgrote meerderheid uitmaken ? Allen nochtans, zullen hun voordeel trekken uit de over-winning door onze dappere soldaten op het slagveld behaald.

De jongelingen die morgen hun 21ste jaar bereiken, en in zake familie en Staatsnoodwendigheden, slechts een zwak oordeel bezitten zullen kiezer zijn, maar de weduwen onzer dappere gesneuvden, ja ook de andere vrouwen — zoo bijzon-der talrijk — die alleen de verantwoor-delijkheid van gezinshoofd op zich dragen zouden niet toegelaten worden tot het stemrecht.

Durft men beweerden dat, in het alge-meen, de vrouwen minder zedelijke waarde en — natuurlijk met de noodige uitzonderingen — minder geestesvermogen bezitten dan de groote menigte der man-nelijke kiezers.

De spaarzame en vooruitziende huis-houders, de eerlijke werkers, bezorgd